

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

VOLUME XVII. — LETO XVII.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY, (SOBOTA) OCTOBER 13, 1934.

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interes
slovenskih delavcev
v Ameriki

STEVILKA (NUMBER) 242

IZGREDI PROTI KATOLIČANOM V JUGOSLAVIJI

Množice v Sarajevu so napadle katoliško katedralo in duhovne, ker niso dali razobesiti črnih zastav.

BELGRAD, 12. okt. — Umor kralja Aleksandra je raznetil v Jugoslaviji tleče sovraštvo med katoličani in pravoslavnimi. V Sarajevu, kjer je bil pred 20 leti ustreljen avstrijski nadvojvod Franc Ferdinand, je prišlo do najhujših demonstracij. Pravoslavnih prebivalci so v srdu rade kraljevega umora pustosili urgovine in domove katoličanov, demonstrirali pred katoliškimi cerkvami ter povzročili precej škodo v katoliški katedrali. Bombardiranje je bila tudi glavna pošta.

V izgredih so Srbi izbrali za tarčo napadov ljudi, ki niso razobesiti črnih zastav v znak žalovanja nad kraljevo smrtno. Izgredi so se pojavili istočasno in spontano širom Sarajeva. Policijo se je takoj ojačilo, ampak razburjenje se je širilo kot požar. Na ulicah se je napadalno, da so bili nasprotniki Aleksandrovega režima. Policija ni mogla razgnati množice dovolj hitro, da bi preprečila resno škodo v katedrali.

RIM, 12. okt. — Italijanska vlada je danes odredila, da se truplja kralja Aleksandra izkazuje vladarske časti. Obrežne baterije bodo izstrelile 21-kratno salvo, ko križarka "Dubrovnik," na kateri se nahaja kraljevo truplo, dospe do Mesinske more, oziroma na skrajno južnem koncu Italije.

KITAJSKA PROTESTIRA RADI SREBRA

WASHINGTON, 12. okt. — Kitajska vlada je poslala Zed. direktorji protest proti kupovanju srebra na svetovnem trgu, da je s tem ogrožana njena valuta, ki bazira na srebru. Toda ameriška vlada vsled tega ne namenava odmehati z nakupovanjem srebra, kot se je zvedelo danes.

Vlada je danes tudi odpoklicala za eno milijardo in 870 milijonov dolarjev Liberty bondov, ki dozorijo 15. septembra 1935. Lastniki bodo lahko zanje dobiti gotovino ali pa se jim bo izdal nove bonde z nižjo obrestno mero.

Citizens liga

Najvažnejša civična organizacija v Clevelandu, znana pod imenom Citizens League, je povalice, da pri volitvah upišejo ime policijskega inšpektorja McMastra na glasovnice ter s tem porazijo demokratskega kot republikanskega kandidata za šerifa, Sulzmannia in Twelvetree-a. Omenjena organizacija pravi, da od nobenega pričakovati, da bi nastopil proti gamblerjem in drugim nizkem elementom. Suzmanov rekord v preteklih letih to jasno dokazuje, dočim njegov republikanski tekmeč tudi molčal glede tega vprašanja.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V Chicagu je umrla Margaretta Stopar, rojena Gorepečnik, doma iz Trzina pri Mengšu na Gorenjskem. Pokojna zapušča soprog, devet otrok in tri vnukov.

John Progar iz Strabane, Pa., je že več mesecov bolan na želodcu, vsed česar se je po nasvetu zdravnika podal za en teden v General Hospital v Cannonsburgu, da mu preščejo želodec. Anton Lustrak je bil pred dnevi v Mercy bolnici v Pittsburghu operiran na slepiču. Jos. Koklich iz iste naselbine se je v tovarni poškodoval in tudi on se nahaja v bolnici.

Jennie Milner, živeča v Waukeganu, Ill., je prejela iz starega kraja vest, da sta njen oče in mati, Franc in Frančiška Jurca, kibivata v vasi Opale pri Žirih, slavila zlato poroko. Oče je star 76 let, mati pa 73 let.

V Kemmerer, Wyo., se je 3. oktobra prijetila v premogovniku razstrelba. Dva moža sta blizu ubita, več pa je bilo resno ozganih od plina. Med manj resno poškodovanimi je bil tudi en Slovenec in sicer Frank Košak, ki je član JSKJ.

Avtomobil je povozil v Chicago mladega Franka Zavrila, sina družine Zavrila. Fant ima zlomljeno levo roko v zapestju in dve veliki rani na glavi.

Pri delu v tovarni se je posrečila Jennie Lajovec iz Cannonsburga. Ranila se je na nogi, toda ne veravno. V istem kraju se nahaja v bolnici Angeline Frankovich, ki se je morala podvreči operaciji na slepiču.

V Forest City, Pa., je bil pred 10mi leti umorjen rojak Alojzij Breznikar, doma od nekod z Dolenjskega. Takrat so našli le truplo brez glave, zadnje dni pa je bila najdena v kupu kamenja tri milje od kraja, kjer je bil izvršen umor, človeško glavo.

Policija je mnenja, da je to Breznikova glava.

V Pittsburghu je umrl Frank Gladeš, star 84 let, ki je bil dolgo bolan.

V Trzinu na Gorenjskem je umrl Valentin Mušič, po domači Majeršk Tine, ki je bil več let v Ameriki, in sicer v Balticu, Mich., Elyju, Minn., in v Clevelandu, O. Podlegel je raku na obrazu.

V Johnstownu, Pa., je umrl Gregor Herščak, doma iz Uncana Notranjskem, ki zavuča ženo, odrasle otroke in dva brata.

Iz Calumet reke v South Chicagu so potegnili truplo Antona Zupančiča, ki je izginil 28. septembra. Pokojni je bil 60 let star. Če se gre za nesrečo ali samomor, ni znano.

V Betlehemu, Pa., je umrl prekmurski rojak Frank Piff, ki je vodil delavnico mehkih piščakov. Zapustil je ženo in štiri otroke.

V Barbertonu, O., sta se poročila Albert Nagel in Jennie Lintol.

Cvetoči Noble

Jutri se vrši redna seja društva Cvetoči Noble, št 450 SNPJ ob 9:30 dopoldne. Na dnevnem redu imamo rešiti več važnih točk in prečitati bodo tri mestni računi. — Tajnik.

TO IN ONO

Piše J. STEBLAJ,
zastopnik "Enakopravnosti"

NAŠE PRIREDITVE

Kakor sem že zadnjič omenil, se mi zdi, da ako pogledamo naše prireditve ter našo udeležbo, ki je največkrat zelo pičla, je moja trditev da mi ne čutimo potrebe gledališča, resnična.

Med vzroke, ki jih navajajo, zakaj ne posečajo naših predstav, je da so odmorji predolgi. Res je mogoče, da so tu pa tam pavze radi tehničnih napak odra dolge. Ne smemo pa pozabiti, da je skoro isto v mestu, kjer plačata za sedež \$2 — \$3.

Pri nas se zahteva ob vstopnini 35c ali 40c še, da igra med odmorji tudi dober orkester, kar ne dobite nikjer pri rednih dramskih predstavah, pa manjar, da plačate \$5.00 vstopnine.

To smo posneli od varijetnih predstavah, ki se predvajajo brez odmorov, a prave dramske predstave imajo povsod odmore, med katerimi imate čas, da se pogovorite o predstavi, kateri prisostvujete ter drugače pokramljate.

Aplavz so pri nas redki. Da bi klicali pevca ali igralca pred zastor še redkeje. In baš to je edini način, da izrazite svojo zadovoljnost, da aplavdirate. Stane vas prav nič ne. Dostikrat bi človek sodil po aplavzu, da ni bilo vse vredno piščavega oreha, pa je splošna zadovoljnost med posnetimi. Zakaj bi ne bili izrazitejši v tem? To je nazadnje vsa "plača", ki jo prejmejo naši kulturni delavci.

V nedeljo otvorili dramsko društvo "Anton Verovšek" sezono z socijalno igro "Rudeči rože". V vlogah nastopajo poleg Mr. in Mrs. Dolinar, najboljše Verovškove moći. Režija je v vesčini rokah Mr. L. Kaflereta. Predstava bo popoldne, zvečer pa ples.

V nedeljo, 21. oktobra pa vprizori dramsko društvo "Adrija" burku "Kriščin in Fridolin". Smeha na koš! Predstava bo v Slovenskem Društvenem Domu, na Recher Ave.

Na 16226 Arcade Ave. vodi grocerijo poznani rojak John Šeprek. Pred leti je bil Mr. Šeprek zelo agilen pri Sokolu. Radi trgovine, katero vzorno vodi, mu je sedaj to nemogoče, vendar se še vedno zelo zanima za naše kulturne prireditve ter jih tudi pridno poseča.

Obščite Habjanovo pekarijo, 17203 Grovenwood Ave. Pečejo vedno dober in okusen kruh.

Dalje na 2. str.

Balincarska tekma

Kluk balincarjev ima jutri popoldne ob 1. uri tekmo na dvorišču Slov. Doma na Holmes Ave. Tekmovati bodo balincarji slovenskih Domov in sicer od Slov. Nar. Doma, St. Clair Ave., Slov. Doma v West Parku in Slov. Doma na Holmes Ave. Cenjeno občinstvo je vabljeno, da pride tekmo opazovat in se zavativati z balincari. — Odbor klubova.

VLADA PRIPRAVILA NOVO DOZO INFACIJE

A. F. of L. je sprejela industrijske unije

Konvencija je odobrila načelo industrijskih unij za gotove masne industrije. Zahteva za delavsko politično stranko poražena.

SAN FRANCISCO, 12. okt. — Na konvenciji Ameriške delavske federacije je danes prodrla ideja industrijskih unij. Ne

sicer v celoti, toda sprejet je bil predlog, da se v gotove industrije, v katerih se vrši produkcija v masnem obsegu, sistem strokovnih unij opusti in da se vse delavec v takih industrijah organizira v eno samo unijo. V tem smislu se je glavnemu odboru federalne federacije naročilo, da izda čarterje za narodne industrijske unije v avtomobilski, cementni, aluminijski in drugih masno-produkcijskih industrijach.

Izvrševalnemu svetu federalnemu je bila tudi dana naloga, da podvzame veliko kampanjo za organiziranje delavcev v industriji jekla in železa.

Sklep konvencije za industrijske unije pomeni odlično zmagajoši Ivan Rajtič. Kot se poroča z Zeneve, je jugoslovanski delegat pri Ligi narodov tamkaj izjavil, da so osebe, ki so bile navzoče pri izprševanju Pospešila in nekega Ivana Rajtiča, ki sta bila prijeti na Švicarski mejni, poročale, da je Rajtič prisilan da je šel v Pariz, kjer je imel čakati naročilo za atentat na Aleksandra.

Neki drugi osmljenec z imenom Debauzon, rodom iz Avstrije, ki je bil prijet blizu Chambery, ko je skušal pes prestopiti mejo v Italijo, je bil noč spuščen na prostoto.

Lov za skrivnostno Čehinjo, o kateri se sudi, da je Petru Kalemeni preskrbel revolver za atentat, se je noč nadaljeval z največjo intenzivnostjo. Policija pravi, da je v nedeljo zvečer došla v Tix en Provence s štirimi kovčki. Znano je, da so jih obiskale tri osebe, in opis enega se ujema z osebo Egona Kramera, enega izmed Kalemenovih tovarišev.

Francija, kjer je vsled atentata prišlo do resno politične krize, se je danes pripravljala, da jutri pokopuje ministra Barthoua, ki je s kraljem vred postal štvez atentator. Če je bil francoski minister ubit slučajno, ali je bil tudi on zaznamovan za smrt, nihče ne ve. Novanj minister Sarrout je bil prisilen k resignaciji.

Policija pravi, da se Pospešil, znan tudi pod imenom Jaroslav Novak, nahaja v Jugoslaviji pod smrtno obsodbo radi nekega romana. Policijski komisar Petit pravi, da je Pospešil tekom izprševanja izjavil:

"Ako bi bil naročilo za umor kralja, bi bil naročilo izvršil, čeprav bi s tem riskiral svojo glavo, kajti to naročilo bi bilo prišlo od revolucionarne organizacije, h kateri spadam."

Iz Jugoslavije je baje najprej zbežal v Avstrijo, potem na Ogrsko, od tam pa v Monakovo. Tam se je baje sestal z drugimi jugoslovanskimi političnimi begunci, ki so delali načrte za teroristična dejanja proti režimu v Jugoslaviji.

Domneva se, da je bil glavni stanar zatorkov v ogrskem mestu Janka Puszta. Tozadovno je Jugoslavija še pred časom protestirala pri Ligi narodov, večnem prepiru in sovraštvu.

Nove aretacije v zvezi z umorom Aleksandra

Policija na lovu za neko Čehinjo, ki je atentatorju preskrbel orožje. Jugoslovanski politični begunec z imenom Zvonomir Pospešil, prijet kot osmljenec.

PARIZ, 12. okt. — Francoska policija je danes pričela lov za neko mlado Čehinjo, ki je bila v zvezi v zaroto za usmrčenje jugoslovanskega kralja Aleksandra. Ime dekleta, ki je morda zelo lepa ter stara 24 let, je Marie Vjoudroč. Doma je iz Čehoslovake. Policija pravi, da je bila članica mednarodne organizacije teroristov, ki ima svoje mreže širom Evrope.

Glavni stan teroristične organizacije se po mnenju oblasti nahaja na Ogrskem.

Kot osmljeneca sta bila danes aretirana jugoslovanska politična ubežnika Zvonomir Pospešil in Ivan Rajtič. Kot se poroča z Zeneve, je jugoslovanski delegat pri Ligi narodov tamkaj izjavil, da razmerje med Jugoslavijo in Francijo, ki se je zadnjič precej ohladilo, postane zopet zelo prijateljsko.

ZENA BOGATINA ŠE VENO V JETNIŠTVU

LOUISVILLE, 12. okt. — Mlada žena oljnega magnata Stolla, ki je bila pred par dnevi ugrabljena s svojega doma, se še vedno nahaja v jetništvu, a koravno je mož zahtevano od kupinu \$50.000 že plačal po navodilih, ki jih je dobil od ugrabiteljske tolpe. Podrobnosti niso znane, kajti mož je moral podati zagotovo, da oblasti ne bo ničesar izdal, ker sicer že ne bo več videl žive. Mož danes tudi ni hotel reči, kdaj so ugrabitelji obljubili ženo vrnilti.

Francija, kjer je vsled atentata prišlo do resno politične krize, se je danes pripravljala, da jutri pokopuje ministra Barthoua, ki je s kraljem vred postal štvez atentator. Če je bil francoski minister ubit slučajno, ali je bil tudi on zaznamovan za smrt, nihče ne ve. Novanj minister Sarrout je bil prisilen k resignaciji.

Policija pravi, da se Pospešil, znan tudi pod imenom Jaroslav Novak, nahaja v Jugoslaviji pod smrtno obsodbo radi nekega romana. Policijski komisar Petit pravi, da je Pospešil tekom izprševanja izjavil:

"Ako bi bil naročilo za umor kralja, bi bil naročilo izvršil, čeprav bi s tem riskiral svojo glavo, kajti to naročilo bi bilo prišlo od revolucionarne organizacije, h kateri spadam."

Iz Jugoslavije je baje najprej zbežal v Avstrijo, potem na Ogrsko, od tam pa v Monakovo. Tam se je baje sestal z drugimi jugoslovanskimi političnimi begunci, ki so delali načrte za teroristična dejanja proti režimu v Jugoslaviji.

Domneva se, da je bil glavni stanar zatorkov v ogrskem mestu Janka Puszta. Tozadovno je Jugoslavija še pred časom protestirala pri Ligi narodov, večnem prepiru in sovraštvu.

Jutri ob 3. pop. socialna drama "Rdeče rože" na odru Slov. Del. Doma!

1. oktobra, 1934.

ENAKOPRAVNOST

Sosedov sin

ROMAN

SPISAL JOSIP JURČIĆ

ga zredim, vrnem vam z obrestjo, gotovo."

Anton izvleče svojo listnico, z bankovci natlačeno, oslini prst in izbere tri petake.

"Na! Pa dosti priredi. Obresti ne bom jemal od tebe. Če boš moški z vračilom, znal te bom še drugič, ako ne, nikoli več ne dobiš. — Ona dva sleparja znam."

"Bog vam daj zdravje, ko ste mi dobro storili," reče kmet in spravlja novce.

Pa Anton te zahvale ne posluša, obrne se in stopi v bližnjo krmo.

"Pojdit, Anton!" glasilo se je od vseh omizij ob enem in mnogo kozarcev mu je molelo nasproti. Ali Anton zmaje z glavo, gre naravnost v kot, kjer je bil še prostor, sede in reče:

"Najprvo je treba kaj založiti." Z belim prtom prepasan krčmar priteče silno prijazen in vpraša:

"Poliček dobrega, Anton, ali ne?" "Nemaš nič za prigrizek?"

— "Kaj pečenega in kaj kisle zelenjadi?" — "Pokaži!"

"Po vina pošteno mero, kaj pak!"

"Ti bi rad moj prstan imel?"

"Rajši od ne vem česa."

"Cemu ti vendar bo?"

"Imel ga bom!"

"Ali ni dosti vreden. Komaj tri goldinarje morda."

"Jaz bi ga ne dal za sto kron srebra."

"Na ga!"

Štefan je imel prstanek v roki. Vesel je bil, da bi bil visoko v zrak poskočil. Ko bi bila krvi od srca zahtevala za plačilo, da bi jo bil rad!

V.

Na semnju je bilo živo gibanje. Tesno je v dolgih vrstah stala živila, par za parom, tako da so se težko prerivali sem ter tja, kupci, mesarji in kmetje. Volom je bilo menda jako dolgočasno: prevekovali so in se niso niti zmenili za vretje okrog sebe. Če je kakemu rogatu velikanu morda na misel prišlo, svojemu četveronogemu bratu ali sošedu z rogmi sovraštvo, ali na neki drug način nedovoljeno ljubezen pokazati, vzdignile so se takoj od vseh strani šibe in batine ter so padale po njem, da ga je hitro veselje in skakanje minilo. Tudi materam kramav nilo po volji, da so bile tukaj v popoludanšnjem vročini na ogled razstavljene, ta ručoč, druga se tiho pogovarja s svojim čreš pas z višnjevo ruto prevezanim, strahoma prijej stojecim teletom, tretja mirno ležeč v prahu in v svojem blatu na tleh.

Smrekarjev Anton je počasno hodil med živilo! Glavo je niso pokonci, klubok se mu je bil nazaj pomeknil levica je držala s srebrrom okovano pipo a v desnicu je imel drobno šibko, s katero je tega in onega vola malo potepel, da se mu je s poti umaknil. Kakor častna straža so hodili na njim trije kmetje, prosili in prigovarjali mu. On je mirno kadil, nič odgovarjal, pokimal zdaj onemu zdaj temu, ki ga je srečal in pozdravil.

"Kaj ne, Anton, da boste še meni voli kupili?" reče eden tretji kmetov.

"Petnajst goldinarjev mi boste vendar utrpli posoditi," govoriti drugi in tudi tretji prosi, da mu voli in reje kupil.

Pa Anton ni hotel nič slišati. Še ko se izmed živine prerije in vidi, da se ga sitneži drže kakor "laščec", vzame pipo iz ust, pljune po tleh in reče:

"Kaj vam nisem povedal, da sem danes že kupil vsem, katerim sem mislil? Le pojrite!"

Dva, ki sta ga volov prosila, razvidela sta, da je vsaka beseda zastonj ter da se ne preprositi, odšla sta torej in kletela. A tretjega Anton sam pokliče nazaj.

"Koliko bi rad?"

"Petnajst goldinarjev vas prosim."

"Kaj boš z njimi?"

"Prasička bi kupil, in kadar

(Daje prihodnjic)

ga zredim, vrnem vam z obrestjo, gotovo."

Anton izvleče svojo listnico, z bankovci natlačeno, oslini prst in izbere tri petake.

"Na! Pa dosti priredi. Obresti ne bom jemal od tebe. Če boš moški z vračilom, znal te bom še drugič, ako ne, nikoli več ne dobiš. — Ona dva sleparja znam."

"Bog vam daj zdravje, ko ste mi dobro storili," reče kmet in spravlja novce.

Pa Anton te zahvale ne posluša, obrne se in stopi v bližnjo krmo.

"Pojdit, Anton!" glasilo se je od vseh omizij ob enem in mnogo kozarcev mu je molelo nasproti. Ali Anton zmaje z glavo, gre naravnost v kot, kjer je bil še prostor, sede in reče:

"Najprvo je treba kaj založiti." Z belim prtom prepasan krčmar priteče silno prijazen in vpraša:

"Poliček dobrega, Anton, ali ne?" "Nemaš nič za prigrizek?"

— "Kaj pečenega in kaj kisle zelenjadi?" — "Pokaži!"

"Po vina pošteno mero, kaj pak!"

"Ti bi rad moj prstan imel?"

"Rajši od ne vem česa."

"Cemu ti vendar bo?"

"Imel ga bom!"

"Ali ni dosti vreden. Komaj tri goldinarje morda."

"Jaz bi ga ne dal za sto kron srebra."

"Na ga!"

Štefan je imel prstanek v roki. Vesel je bil, da bi bil visoko v zrak poskočil. Ko bi bila krvi od srca zahtevala za plačilo, da bi jo bil rad!

V.

Na semnju je bilo živo gibanje. Tesno je v dolgih vrstah stala živila, par za parom, tako da so se težko prerivali sem ter tja, kupci, mesarji in kmetje. Volom je bilo menda jako dolgočasno: prevekovali so in se niso niti zmenili za vretje okrog sebe. Če je kakemu rogatu velikanu morda na misel prišlo, svojemu četveronogemu bratu ali sošedu z rogmi sovraštvo, ali na neki drug način nedovoljeno ljubezen pokazati, vzdignile so se takoj od vseh strani šibe in batine ter so padale po njem, da ga je hitro veselje in skakanje minilo. Tudi materam kramav nilo po volji, da so bile tukaj v popoludanšnjem vročini na ogled razstavljene, ta ručoč, druga se tiho pogovarja s svojim čreš pas z višnjevo ruto prevezanim, strahoma prijej stojecim teletom, tretja mirno ležeč v prahu in v svojem blatu na tleh.

Smrekarjev Anton je počasno hodil med živilo! Glavo je niso pokonci, klubok se mu je bil nazaj pomeknil levica je držala s srebrrom okovano pipo a v desnicu je imel drobno šibko, s katero je tega in onega vola malo potepel, da se mu je s poti umaknil. Kakor častna straža so hodili na njim trije kmetje, prosili in prigovarjali mu. On je mirno kadil, nič odgovarjal, pokimal zdaj onemu zdaj temu, ki ga je srečal in pozdravil.

"Kaj ne, Anton, da boste še meni voli kupili?" reče eden tretji kmetov.

"Petnajst goldinarjev mi boste vendar utrpli posoditi," govoriti drugi in tudi tretji prosi, da mu voli in reje kupil.

Pa Anton ni hotel nič slišati. Še ko se izmed živine prerije in vidi, da se ga sitneži drže kakor "laščec", vzame pipo iz ust, pljune po tleh in reče:

"Kaj vam nisem povedal, da sem danes že kupil vsem, katerim sem mislil? Le pojrite!"

Dva, ki sta ga volov prosila, razvidela sta, da je vsaka beseda zastonj ter da se ne preprositi, odšla sta torej in kletela. A tretjega Anton sam pokliče nazaj.

"Koliko bi rad?"

"Petnajst goldinarjev vas prosim."

"Kaj boš z njimi?"

"Prasička bi kupil, in kadar

(Daje prihodnjic)

Urednikova pošta

(Dalje iz 2. str.)

njo, lahko postrežemo za vsak največji banket ali svatbo in k temu nam boste najbolj pripomogli z vašo navzočnostjo v soboto zvečer, sami boste pa imeli prijeten večer ter pozabili boste na vsa gorja, ki nas tarjejo v današnjih časih.

Vljudno vabimo vse cenjeno občinstvo, da nas poseti, posebno pa se priporočamo delničarjem in direktorju Slov. Doma. F. Sušel, zapisnikarica.

"Slavčki"

Euclid, Ohio

Potom lista Enakopravnost se poslovova od prejubljenih nam Slavčkov. Sedaj sva pristopili škrančkom v novi Ljubljani in upava, da bomo šli z uspehom naprej, kakor tudi vam, Slavčkom, želiva obilo uspeha. Kadarnastopite s koncertom, vas pridevovo pogledat, kadar pa nastopijo Škrančki, vi Slavčki, nam pa vrnete. Sedaj se moram pa zahvaliti g. Šemetu za narodno nošo, ki sem jo dobila s prodajo vstopnic v konkertu. Prav lepo hvala vsem, ki mi pripomogli. Ostane mi spomini.

Prav lepo vas pozdravljava, vse Slavčke in čitatelje tega lista. Vera in Millie Gole

Vabilo

Cleveland, Ohio

Brezposelnim svet št. 2 priredi v nedeljo, 14. oktobra v prostorijah S. D. kluba "Iskra", 5607 St. Clair Ave, domačo zabavo s plesom. Začetek ob 8. uri zvečer. Za pleš bo igral dobro poznan Jackie Zorc orkester.

Na domači zabavi bo govoril A. R. Onda, tajnik brezposelnega sveta, radi česar še posebno vabimo vse slovenske delavce in delavke, zaposlene in ne zaposlene, da nas posetijo mnogočetvirov. Tako tudi vabimo vse delavce in delavke, da pristopijo v organizacijo brezposelnega sveta, in vsi oni, kateri so brez dela in ne dobijo nobene pomoči, so vabljeni, da pristopijo v našo podružnico. Seje se vršijo vsak torek ob 7:30 zvečer, na 5607 St. Clair Ave.

Veseljni odbor.

"Slavčki"

Collinwood, Ohio

Kot sotrudnik mladinskega zbornika "Slavčki", sem se udeležil tudi seje dne 8. t. m. Kot je meni razvidno iz zapisnika prve seje, je naša prva žrtev končana, brez da bi se dalo priliko, da bi se ponovilo vsaj še dva koncerta, enega v Collinwoodu in enega v Newburghu, ker je bila ena tretjina osebno in finančno podprtja izven St. Clairske naselbine. S tem nam je kar naravnost povedano, da vas ne potrebujemo. 'Glory' je naša in vprašanje od kod so prihajale moči od začetka.

Član.

Raznotornosti

Cleveland, Ohio

V nedeljo (jutri) bo seja društva "V boj" kot navadno dopoldan, pričetek ob 9:30. Vdeležite se seje po vaši možnosti. Ne pozabite na veselico, ki se bo vršila v nedeljo 25. nov. z varijetnim programom. Dajte tudi malo poagigitati med našimi člani in rojaki da bo vdeležba dobra. Vstopnina bo 40 centov.

Na 21. oktobra bo pa shod bratskih jednot kot SNPJ, SSPZ, HBZ in menda še druge. Po shodu bo ples. Vse to se bo vršilo v SND, 6417 St. Clair Ave., zvečer ob 7:30.

(Daje prihodnjic)

Naš brezposeln klub dobro napreduje. Na zadnji seji 2. oktobra je pristopilo nadaljnih 37 članov. Člani že sedaj vabijo rojake, da posetijo njih fino zavabovo in jim bodo izvrstno postregli z vsem, kar ima okus, da bodo vsi dobre volje. Na 16. decembra so se pa oglašile "Progressive Slovenke," da bodo pa one pokazale, kako se streže s pohanimi piškami clevelandskim rojakom, ki se radi zabavajo, jedo, pijajo, in plešejo. Nekdo bo pa še tako srečen, da bo dobil pokrivalo (kotter) in če bo tudi ena teh Slovenek zavita v krovtru, tega ne povedo, pa boste že zvedeli na 16. decembra, menda ob 6. uri zvečer, v SND, 6417 St. Clair Ave.

Na 16. decembra bo vršila 30. oktobra ob 2. uri popoldne v S. N. Domu.

Lokalna volilna kampanja socijalistične stranke je že v teku. Več krajin v mestu se že vršijo kampanjski shodi, kdaj se bo vršil v naši naselbini bo pravčasno naznanjeno. Kot so poročali časopisi ne bodo kandidatje soc. stranke v državne urade na listi. Pač pa bodo na listi Cuyahoga okraju za državne poslavce, senatorje in tako dalej. Za governarja socijalističnega kandidata bomo pa vpisovali imenom John Sommerlatte. Socijalisti in simpatičarji! Sedaj je čas, da povsod agitiramo za naše delavške kandidate. Zavrtite brezbržnost in malomarnost in stopite aktivno na plan v delavsko bojno vrsto. Če si ne bomo sami pomagali, drugi nam ne bodo, ker bridke izkušnje nas tako učijo.

Louis Zorko

V najem

se odda hiša za eno družino, s 6 sobami in kopalnico. Vpraša se na 7214 Lockyear Ave.

Cenjenemu občinstvu želimo, da je naš studio odprt tudi ob nedeljah od 10. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Se priporočamo.

ANTOINETTE STUDIO

762 E. 185 St.

John Bukovnik, vaš slikar.

Sedaj je čas,

da si popravite strehe in uredite forneze. Mi vam scistimo, popravimo in postavimo vsakovrstne forneze. —

Se priporočamo za naročila.

J. F. Dolinar

6925 ST. CLAIR AVE.

Reader Describes Morro Castle; Tells of Listening At Inquiries

Cleveland Slovene Relates Incidents Gathered at Fire Hearings in New York Which Haven't Appeared in Papers; Goes to Asbury Park to See Liner

By FRANK KOSS

When the "Morro Castle" burned at sea some weeks ago, I was in New York and later when it was beached in Asbury Park, N. J., I went there to view the remains of the luxury liner. I also made it a point to take in as much as possible of the various inquiries going on at that time in New York.

The day after the ship burned the "N. Y. Daily Mirror" and the "N. Y. Daily News" came out with three-inch headlines screaming "Reds Set Fire To Ship!" But if you read the story beneath the heads you saw no reference to any "red" sabotage.

Perhaps these newspaper heads started the rumor that the ship had been sabotaged. Anyway, a few days later this rumor was flashed all over the country and even the captain expressed himself to that effect at the hearing. The Communists desired to vindicate themselves of the charge and held their own inquiry in a prominent New York hall, where several sailors and passengers of the ship testified. Many others were circumvented from appearing by the Ward Line attorneys.

At one of the hearings I ran into a man who was somewhat under the weather.

"You wouldn't think it," he told me, "but I'm one of the engineers of the Morro Castle!"

Of course I didn't believe him, especially after he took a few more sips from a pint.

He persisted in relating incidents that I thought he gathered from the papers.

"But I should worry from now on," he said. "Look at my new seaman's papers!"

He drew out papers which showed that he had actually been employed on the liner!

"Yes, I could tell plenty about that boat! But not me! I'm smart! Look at the papers! I've got a life time job on the 'President Harding' just for keeping still!"

A week after the fire Rogers, chief operator on the ship, was given \$1000 a week to appear in a theatre at 42 street and Broadway. "All Questions Answered" the sign in the lobby advertised, and inside the operator was busy answering a bombardment of queries.

He described in a stern, sharp-short-cut way how he sat by the telegraph key and waited for orders to send out the SOS.

"I heard people running and screaming. Flames crackled about. I knew things were in a bad shape. At last the floor beneath me became so hot I had to put my feet on the chair rungs to stand it at all."

A woman asked him the most sensible question.

"Under the conditions, why didn't you send an SOS on your own initiative?"

"Lady, I'm a sailor no matter what happens. And obeying orders is the first rule of the sea." He admitted later that were he in the same predicament again he would act differently.

Many passengers testified at the inquiry that the crew was made up mostly of college boys who worked during the summer for low wages. Some didn't even know how to row a boat, it was said.

An able seaman told that it would have been an easy matter to turn the liner away from the 30-mile gale which was blowing up the flames. He believed that this would have cut the chances of the fire spreading.

The boat was a mass of burned-out steel plates when it was beached in Asbury Park. It came ashore broadside at the foot of Sixth Avenue, only a few feet from the Convention Hall which extends 200 feet into the ocean. Gaping holes in the steel hull testified to the amount of damage done by the flames.

However the disaster was a boom for Asbury Park, which is a summer resort and at the time of the fire was already very much deserted. Hotels were filled and hot dog vendors did a rushing business. But even in this tragedy American commercialism was evident. The Chamber of Commerce charged fifty cents to go to the Convention Hall to view the ship.

All through the fire hearings the company wanted to place the blame on one individual, when it was evident right along that a number of incidents contributed to the cause.

Later new developments were revealed when it was discovered by bills of lading that the Morro Castle carried arms and ammunition on its trip. It is against the law for passenger liners to carry explosives, but somehow the capitalist press carried no news about this sensational uncovering.

Orel Officers

Orels elected new officers for the year 1934-35 at the meeting held Thursday evening. Victor Karlinger was elected president, succeeding "Heinie" Martin Antoncic.

Other officers elected are: Fred Strinsha, vice-president; Mrs. Fred Strinsha, second vice-president; Joseph Nemanich, treasurer and Mary Alich, secretary. Frank Zubukovic is sports director and John Alich is dramatic director. The Auditing committee is composed of Tony Orazem, Fred Marinko and Charles Kilko. Mary Marinko, Ralph Antoncic and Rev. B. J. Ponkvar form the judiciary board. Stanley Vidmar and Edward Znidarsic are sergeants-at-arms.

Miss Kuhar Writes From Ljubljana

Miss Yugoslavia Pens Poetic Slovene Letter For This Sheet So It's Printed in Original

Miss Lillian Kuhar, Cleveland girl who went to Yugoslavia this summer, writes this page a Slovene letter whose language is so good and poetic that the editor felt it would lose its appeal in translation. It's therefore printed here in the original.

Dragi Jugoslovani Ameriki, Pomena sem da izhajam iz Slovenskega rodu. Krasna je Ljubljana, prijazni so ljudje. Ze bojim se ker prehitro bom moralna zapustiti vse. Jugosloveni fantje in dekleta tam doma v Ameriki, bodo ponosni in veseli na vaše starše, da so prišli iz takto lepe dežele kakor je Jugoslavia. Sladke spomine bom zapisala v srce, in jih prinesem nazaj čez široko more med Vam ki ste ostali doma. Daže sem, a zgubila se se nisem—no sasem doma.

Sprejemite, vti Jugoslovani, srčne pozdrave,

od Vaše "Miss Yugoslavia," Hvalezna Lillian Kuhar

FERA Starts Class In SNH Wednesday

Economics To Be Taught Every Wednesday Evening In Old Building; No Charge for Attending

By BETTY BOGATY

A regular class in economics will be started at the Slovene National Home, 6409 St. Clair avenue, Wednesday evening, October 17. The class will be sponsored by the Federal Emergency Relief Administration. It will be held every Wednesday at 8 p.m. in Room 2, Old Building.

P. Louis Pickett, the teacher assigned to preside over the class, is a graduate of the University of Pittsburgh and also attended Western Reserve University. He specializes in history and economics. He plans to lecture on economics which will include discussions on Sales Tax, NRA, and other problems of current interest. A general discussion will follow his lectures.

Anyone sixteen or over may attend. There will be no charge.

Comrade Speaker

Dr. John Newton Thurber, director of the Workers' Council will speak Wednesday evening at the meeting of the Comrades, SNPJ Lodge. A graduate of Iowa University, he has studied slum conditions in London for six months.

The Stork? The Wedding March? A Blow-Out? Surprise Party? Honors At School?

Let us know about it! Others are just tickled pink to read such news. We'll be glad to give it to them in this sheet! Just call HEn. 5811 or drop a letter to the English Editor, 6231 St. Clair avenue.

Soc. Play Contest Opens October 15

Details And Rules For English Drama Competition Announced By Yugoslavia Socialist Federation

An English play-writing contest which has been discussed at the tenth convention of the Yugoslav Socialist Federation will open October 15, it was announced this week by the committee, when complete details and rules were released.

The contest will be open from October 15, 1934 to April 15, 1935. Prizes announced are \$25 for first place, \$15 for second and \$10 for third.

Rules for the contest are:

1) Any person of Yugoslav extraction living in the United States or Canada may participate.

2) The plays eligible for the award must deal with labor, social or immigrant problems, from the labor viewpoint. No play should contain more than three acts—one and two-act plays preferable. All plays submitted should be original and in the English language.

3) The judges are: Ivan Molek, Joso Owen, Frank Zaitz, Alice Artach, and Estok Menton. In awarding the prizes, or honorable mention, the judges shall be guided equally by the social content and the literary merits of the manuscript.

4) The Educational Committee of the Federation reserves the right, upon recommendation of the judges, to edit or revise all awarded plays.

5) All accepted manuscripts shall forthwith become the property of the Educational Bureau of JSF, unawarded plays will upon express desire be returned to the author according to arrangement.

Manuscripts should be mailed to the Play Contest, Educational Bureau of JSF, 3639 West 26 Street, Chicago, Ill.

Guest Reporter

Do you think politics, sex and religion should be discussed in good society?

FRANK TRUDEEN: Why not?

All three of them are of vital importance to society.

After all, there's nothing as important as these, or matter as much.

MARIE STEFANIC: No.

JOE JARC: Yes, I think all three topics are of vital importance to the community as a whole.

MARIE ZEITZ: Commodores: Politics may be discussed, but thumbs down on the others.

ROSE SUMRADA: Yes, G. B. Shaw says that these three questions are the most important to us humans; yet we taboo them. And in common opinion with him I can't understand why so many refrain from discussing these topics.

What English sections of Yugoslav papers do you read, and what topics do you read approvingly?

FRANK TRUDEEN: Prosveta and Enakopravnost. Sports, for obvious reasons and some discussions on the social problems.

MARIE STEFANIC: Enakopravnost and Prosveta. I enjoy Dr. Zavetnik's articles on health, and the affairs of

Would you care to have the "guest reporter" come to your lodge dance and ask questions?

Would you care to be a "guest reporter" at some dance?

We'll be glad to oblige—just call HEn. 5811 or write to the English Editor, 6231 St. Clair avenue and everything will be arranged.

the various clubs. I like the news items of the Enakopravnost.

JOE JARC: I read all of them, because I like to compare the work of the organizations. And the biggest is the Prosveta. As far as local news is concerned Enakopravnost covers the field thoroughly.

MARIE ZEITZ: Just the Prosveta. I read all the English lodge news, and am not interested in the Communist news.

ROSE SUMRADA: Prosveta, Protektor, Enakopravnost and Ameriska Domovina. I like the Protektor because it discusses various political problems. The Prosveta because it carries various activities of the younger Slovene group and also discusses social problems good for society.

Louis Jartz, Comrade member, and Socialist candidate for State legislature asked the above questions at the Comrade Fall Harvest Dance.

Places to Go

TONIGHT

Dance, given by Pioneers, CFU Lodge, at the Slovene National Home, St. Clair avenue. Music by Arcadian Melody Pilots.

Chicken Dinner and Dance given by Ladies' Guild of Holmes Avenue Home at Slov. Home, Holmes Avenue. Dinner served at 9 p.m. Krisztof orchestra will play. Admission to supper and dance, 50 cents.

TOMORROW

To Athletic Representatives of Lodges and Clubs.

Will your lodge or club be represented athletically this winter?

If not, keep in mind Monday, October 22 when the I. L. League will assemble at Nachigal's offices at 6221 St. Clair Ave., to complete basketball plans and to take further steps towards the completion of the I. L. bowling circuit. Entries into the bowling loop can still be made.

WEDNESDAY

With the Brides

MISS FRANCES PAVLIC, 6514 Edna Avenue, became the bride of Victor Turk, 479 East 147 street last Saturday at St. Vitus church. Many relatives and friends attended the services.

THURSDAY

Wednesday morning saw the impressive marriage ceremony at which Miss Lillian Tekaucic, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Tekaucic, 1207 East 170 street, became the bride of Albert Bruss, son of Mr. and Mrs. John Bruss, 14615 Sylvania Avenue. The ceremonies were performed at St. Mary's church.

I. L. Championship Summaries

ORELS AB R H 2B 3B HR RBI SO BB Pct PO A E

Marinko, 3b ... 10 1 2 0 0 0 3 2 200 3 5 0 2

Habian, If ... 10 0 1 0 0 0 1 4 100 4 1 0 0

J. Kostanek, c ... 10 0 3 1 0 0 2 0 273 17 0 0 0

E. Zupancic, rs ... 10 1 2 2 0 0 2 0 200 8 0 0 0

Brancelj, 1b ... 9 1 1 0 0 0 0 0 3 0 11 24 1 0 0

Orazen, ss ... 10 2 3 0 0 0 0 3 0 300 4 6 0 0

Adamic, cf ... 3 0 0 0 0 0 0 2 0 0 0 0 0 0 0

Brinovec, 2b ... 9 0 0 0 0 0 0 2 0 0 0 5 4 0 0

Zubukovic, rf ... 3 0 0 0 0 0 0 1 0 0 0 2 0 0 0

Spretnak, rs ... 7 0 0 0 0 0 0 2 0 0 0 2 3 0 0

P. Kostanek, rf5 ... 0 0 0 0 0 0 0 2 1 000 1 0 0 0

Sodja, cf ... 3 0 1 0 0 0 0 1 0 333 4 0 0 0

Kocjanic, p ... 2 0 0 0 0 0 0 2 0 0 0 1 1 0 0

Pristov, cf ... 5 0 1 0 0 0 0 1 0 200 0 0 0 0 0

TOTALS ... 97 5 14 3 0 0 3 28 4 144 75 21 1

PIONEERS AB R H 2B 3B HR RBI SO BB Pct PO A E

Strainic, If ... 11 1 2 1 0 0 2 0 182 8 0 0 0

Yurkovic, cf ... 10 2 1 0 0 0 3 1 0 100 2 0 0 0

Chojnowski, 2b ... 2 6 2 1 1 5 0 0 600 1 10 1

Bajac, 3b ... 10 1 3 0 0 1 2 1 0 300 3 5 0 0

Bradic, 1b ... 10 1 3 1 0 0 0 1 0 300 27 0 0 0

Zupancic, rs ... 10 0 1 0 0 0 0 1 1 100 1 6 0 0

Spretnak, ss ... 9 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 6 0 1 0

Secolic, rf ... 8 0 0 0 0 0 0 4 0 0 0 2 0 0 0